

Notitie

GEMEENTEBESTUUR

aan Gemeenteraad

c.c.

van wethouder Satijn

onderwerp Toezeggingen n.a.v. rekenkameronderzoek parkeren

ons kenmerk
team READO
steller SA van Dellen
doorkiesnummer +31 77 3596937
e-mail s.vandellen@venlo.nl
datum 18 december 2017

Door wethouder Satijn is in de oordeelvormende vergadering, d.d. 13 december, aan u toegezegd om over de 7 aanbevelingen uit het rekenkameronderzoek Parkeren, aan te geven op welke wijze het College hieraan invulling gaat geven. Zoals ook in onze "Bestuurlijke wederhoor" gemeld hebben wij het afgelopen jaar op het parkeerdossier reeds maatregelen getroffen en zijn veel van de aanbevelingen al doorgevoerd. Het lijkt ons goed om hierop bij de reactie op de aanbevelingen ook te reageren.

Bij de behandeling in de oordeelsvormende raad is stilgestaan bij het onderwerp van de openbaarheid van ambtelijke adviezen. In het rekenkameronderzoek wordt naar sommige van deze ambtelijke interne notities/memo's verwezen. Wij hechten er waarde aan om te benadrukken dat, zoals ook door de wethouder in de vergadering aangegeven, alle documenten die onderdeel zijn van de besluitvorming door het College, zonder uitzondering, openbaar moeten kunnen worden gemaakt. Echter; in voorkomende gevallen, maken ambtelijke documenten geen onderdeel uit van de besluitvorming. Deze vertegenwoordigen dan de beleidsopvattingen van ambtenaren die ons inziens, zonder terughoudendheid, moeten kunnen worden opgeschreven, zonder het risico dat deze onderdeel gaan uitmaken van het publieke debat. Voor de scherpte en noodzakelijke onafhankelijkheid van de advisering, vooral op complexe dossiers, vinden wij het van groot belang dat op dat punt de onafhankelijkheid van de ambtelijke organisatie geborgd blijft. Overigens is door de vertegenwoordiger van de rekenkamer in de oordeelsvormende raadsvergadering aangegeven dat enkele notities in het rekenkameronderzoek in het rapport genoemd zijn, omdat deze in de gehouden interviews naar voren zijn gebracht.

Hieronder treft u per aanbeveling de reactie van ons College aan;

1. College: wees je bewust van je actieve informatieplicht en gebruik deze om de raad tijdig op de hoogte te stellen van complexe vraagstukken en keuzes die voor liggen.

Het college is zich bewust van de actieve informatieplicht richting de gemeenteraad. De wijze waarop wij in de toekomst invulling geven aan de actieve informatieplicht betrekken wij expliciet bij de optimalisatie van de planning en control – cyclus.

Vanwege de grote maatschappelijke en politieke gevoeligheid van het parkeerdossier (sinds voorjaar 2016 als gevolg van de noodzakelijke sluiting van de parkeergarages Arsenaal en Roermondsepoort) is de Raad zeer frequent via o.a. meerdere Raadsinformatiebrieven en dagmails bericht over ontwikkelingen en maatregelen op het gebied van parkeren. Daarbij

Notitie

gaat het overigens niet altijd over ingewikkelde zaken, maar ook aan “reguliere” berichtgeving wordt op deze wijze invulling gegeven.

Verder zijn vanaf het najaar van 2016 achtereenvolgens de navolgende besluiten over het parkeerdossier aan uw raad voorgelegd:

- Herijking visie parkeren, incl. uitvoeringsprogramma: Parkeren in gastvrije stad (oktober 2016)
- Diverse uitwerkingsvoorstellen, waaronder gastvrije parkeerregels en tarieven (o.a. december 2016), nadere onderbouwing en keuzen inzake positionering en aanpak parkeergarages (februari 2017), et cetera.

2. Organisatie: professionaliseer het risicomanagement en dan met name het risicobewust denken en handelen en het bewaken van beheersmaatregelen.

Als toekomstige netwerkorganisatie zijn wij voornemens een inhoudelijke sturing te creëren die daarbij past: programmasturing. Onze inhoudelijke hoofdopgaven schrijven we uit in een beperkt aantal integrale programma's. Een programmamanager is verantwoordelijk voor het realiseren van de effecten en resultaten die zijn geformuleerd voor het programma. Hiervoor maken we gebruik van het vakmanschap van medewerkers uit verschillende teams. Dit resulteert in een team dat de programmamanager ondersteunt bij het realiseren van de opgave.

Risico's beïnvloeden het tempo, de haalbaarheid, efficiëntie, flexibiliteit en doeltreffendheid. Daar wil je vroegtijdig zicht op krijgen. In het programmatisch werken krijgt risicomanagement daarom een prominente plek. Eén van de projectteamleden is een risicomanager die zich focust op het identificeren en analyseren van de risico's en het doen van voorstellen voor maatregelen om deze te beheersen. Binnen het programmatisch werken nemen we op hoe risico's geïdentificeerd worden, wat op project- en op programmaniveau gebeurt, of risico's kwalitatief of kwantitatief beschreven worden, hoe vaak risico's gerapporteerd worden, en wie welke rol heeft.

De organisatie optimaliseert op dit moment de planning en control cyclus. Ook daarin krijgt risicomanagement een prominente plek. Vanuit een overall breed perspectief wordt hierin gerapporteerd over de risico's. De input hiervoor volgt uit de rapportages van de diverse programma's en de frequente rapportages van de uitvoerende teams.

Medio 2016 is vastgesteld dat de reguliere werkwijze en organisatie voor het product parkeren ontoereikend was om tot een adequate aanpak van het parkeervraagstuk te geraken. Dit onder meer vanwege de fragmentatie van het product parkeren binnen de ambtelijke organisatie; hierbij was/is sprake van diverse afdelingen en teams, die een deel van het product parkeren tot hun takenpakket hadden. Vastgesteld is dat een adequate regievoering ontbrak. Medio 2016 heeft een interventie plaatsgevonden, waarbij een 'integraal parkeermanager' is aangesteld, die de coördinatie en sturing op het gehele product parkeren ter hand nam. Verder is gestart met een programmatische aanpak, welke gebaseerd is op een heldere project definiëring, planning, risicobeheersing en budgettering. Afstemming en bijsturing vindt plaats in een periodiek programmaoverleg. Door deze aanpak is het product parkeren in control gebracht en zijn de mogelijke risico's tijdig onderkend. Alle onderwerpen op het gebied van parkeren die naar wethouder en college worden gebracht gaan via de 'integraal parkeermanager' – en vice versa – waarmee de communicatielijnen tussen ambtelijke organisatie en bestuur eenduidig en transparant is.

Deze aanpak heeft ons ook geleerd dat bij beleidsproducten, die gefragmenteerd zijn belegd binnen de ambtelijke organisatie, alsmede die een bepaalde mate van complexiteit en dynamiek in zich dragen, een dergelijke aanpak geboden is. Voor het product parkeren

Notitie

zullen we deze aanpak en werkwijze dan ook voortzetten de komende periode. In de bijlage bij deze notitie is deze structuur schematisch in beeld gebracht.

Op meer strategisch niveau leert een analyse van het product parkeren ons dat het in eigendom, exploitatie en beheer hebben van parkeergarages bijzonder risicovol is; dit afgezet tegen de schaal en daarbij behorende competenties van onze organisatie. Het is mede om die reden dat aan de Raad het voorstel is gedaan om de parkeergarages – met een aantal maatschappelijk relevante voorwaarden – te verkopen en ons als gemeente hiermee niet langer bezig te houden, maar dit voortaan aan de markt over te laten.

3. College en organisatie: evalueer werkprocessen en pas deze zo nodig aan om het verstrekken van onjuiste informatie aan de raad in de toekomst te voorkomen.

Het programmatisch werken maakt het mogelijk om de interne sturing op de inhoud te kunnen verbeteren. Door gebruik te maken van een heldere structuur en rolverdeling binnen het programmatisch werken is het mogelijk om sneller en beter kunnen ingrijpen. In de optimalisatie van de planning en control cyclus wordt ook gekeken op welke wijze de communicatie en informatieverstrekking richting de raad kan worden verbeterd.

Door de programmatische aanpak en werkwijze binnen het parkeerdossier is sprake van meer kritische reflectie op inhoud en proces. Dit leidt tot meer scherpte en derhalve meer kwaliteit op inhoud en proces. Voeg daarbij ook een bepaalde mate van politieke sensitiviteit en het moge duidelijk zijn dat dit ook leidt tot een scherper bewust zijn van de informatievoorziening richting de Raad. De afgelopen 1,5 jaar is de Raad veelvuldig geïnformeerd over de voortgang van diverse zaken aangaande het parkeerdossier. Zoals gesteld zijn wij voornemens deze programmatische manier van werken organisatie-breed te implementeren.

4. Organisatie: stel voor complexe producten, die bijvoorbeeld meerdere beleidsterreinen betreffen, hoge investeringen vertegenwoordigen, lange termijn visies vragen en grote risico's met zich meebrengen, zoals het product Parkeren, een periodieke managementrapportage op, inclusief een overzicht van de risico's.

Het programmatisch werken gaat per definitie uit van het verbinden van meerdere beleidsterreinen. We kiezen hiervoor omdat de opgaven waarvoor we ons gesteld zien en de omgeving waarin die opgaven zich voordoen, complexer zijn geworden. Bij programma's is het kunnen denken in termen van samenhang één van de uitgangspunten. Dan gaat het bijvoorbeeld om het zoeken naar samenhang tussen allerlei activiteiten en hun achterliggende doelen. In de uitwerking van programmatisch werken en de optimalisatie van de planning en control cyclus nemen we mee op welke wijze we op een we duidelijk en transparant kunnen rapporteren over de voortgang, de activiteiten die zijn ondernomen en de risico's die daarbij spelen.

Voor het product parkeren zijn wij momenteel bezig met het implementeren van een parkeermonitor die ons in staat stelt periodieke managementrapportages te maken.

5. College en raad: in het verlengde van bovenstaande, bespreek of de raad de op te stellen managementrapportage ontvangt en behandelt.

In de uitwerking van programmatisch werken en de optimalisatie van de planning en control cyclus, kijken we op welke wijze dit het beste kan worden toegelicht en besproken in de

Notitie

raad. Daarbij kan worden gedacht aan speciale sessies om deze toe te lichten. Dit kan bijvoorbeeld voor thema parkeren.

6. College (en directie): wees transparant naar raad en de ambtelijke organisatie voor wat betreft de afwegingen en keuzes die het college maakt bij complexe vraagstukken en maak in voorkomende gevallen duidelijk hoe men is omgegaan met de desbetreffende ambtelijke adviezen.

In de uitwerking van programmatisch werken en de optimalisatie van de planning en control cyclus besteden we aandacht aan het besluitvormingsproces. Hierbij moet in elk geval aandacht zijn voor eerdere processtappen en besluitvorming. Door juiste en tijdige terugkoppeling naar de raad – zie ook antwoord op 5 – en naar de ambtelijke organisatie dient het afwegingkader transparanter te worden gemaakt.

Op het parkeerdossier zijn met name de verschillende keuzes voor de toekomst van de garages (sloop, renovatie) uitvoerig met raad – en overige stakeholders – besproken. Daarbij zijn de verschillende varianten, en de keuzes die het College gemaakt heeft op basis van de (ambtelijke) adviezen, op transparante wijze aan de raad toegelicht en ter besluitvorming voorgelegd. Op grond hiervan is door de raad een afgewogen en duidelijk besluit genomen.

7. Raad: wees extra alert in het beoordelen van de risico's uit de P&C-cyclus ten aanzien van incongruenties en al dan niet genomen beheersmaatregelen.

Deze aanbeveling is gericht aan de gemeenteraad. U heeft aan ons gevraagd om onze visie hierover met u te delen.

Wij realiseren ons dat in de reguliere planning en control cyclus een grote hoeveelheid documenten aan u – al dan niet ter besluitvorming – wordt voorgelegd. Daarbij is het voor u niet altijd duidelijk waar risico's en (al dan niet genomen) beheersmaatregelen zijn terug te vinden. In het verlengde van het antwoord op aanbeveling 5, kunnen wij ons voorstellen dat wij u, los van de reguliere planning en control cyclus, regelmatig informeren over de complexe, grote en politiekgevoelige projecten en programma's. Daarbij wordt u door de portefeuillehouder en programmamanager inhoudelijk bijgepraat en kan met name worden stilgestaan bij de aanwezige risico's en te nemen beheersmaatregelen.

Notitie

Bestuur (college B&W + Raad)		Strategische samenwerking (o.a. Q-Park)		Derden			
		Accountmanager parkeren	Strategische keuzen en samenwerkingsvormen (o.a. uitbesteden diensten, taken, onderdelen)				
		Regievoering	Opstellen begrotingstekst, incl. uitwerking jaarprogramma				
		Bestuurlijke afstemming Integraal parkeerdossier beheren Q-Park; beheer afspraken	Budgethouderschap				
Beleid / Strategie / Evaluatie	Ontwikkeling nieuwe initiatieven	Exploitatie en operatie	Handhaving	Financieel en juridisch	Beheer openbare ruimte (str. ppj)	Ed S	Ed S

